

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2022/542 НА СЪВЕТА

от 5 април 2022 година

за изменение на директиви 2006/112/ЕО и (ЕС) 2020/285 по отношение на ставките на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 113 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Разпоредбите за ставките на данъка върху добавената стойност (ДДС), съдържащи се в Директива 2006/112/ЕО на Съвета ⁽³⁾, са предназначени за защита на функционирането на вътрешния пазар и предотвратяване на нарушаването на конкуренцията. Тези разпоредби бяха изготвени преди повече от две десетилетия въз основа на принципа на произхода. В съобщенията си от 7 април 2016 г. относно план за действие във връзка с ДДС – Към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС – Време за избор, и от 4 октомври 2017 г. относно изпълнението на Плана за действие във връзка с ДДС – към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС – време за действие, Комисията обяви намерението си да адаптира тези разпоредби с оглед на въвеждането на окончателна система на ДДС за трансграничната търговия със стоки между предприятия, осъществявана между държавите членки, която ще се основава на облагане в държавата членка по местоназначение.
- (2) При система, при която доставките на стоки и услуги биха били облагани в държавата членка по местоназначение, доставчиците не биха извличали съществена полза от установяването си в държава членка с по-ниска ставка на ДДС. По-голямото разнообразие от ставки на ДДС при такава система не би пречило на функционирането на вътрешния пазар и не би водело до нарушаване на конкуренцията. При тези обстоятелства би било целесъобразно на държавите членки да се предостави повече гъвкавост при определянето на ставките.
- (3) Стоките и услугите, които отговарят на условията за намалени ставки, следва да бъдат насочени към осигуряване на ползи за крайния потребител и да преследват цели от общ интерес. За да се избегне ненужното усложняване и свързаното с него покачване на разходите за бизнеса, по-специално при вътреобщностната търговия, след като държавите членки изберат съответните стоки и услуги намалените ставки обикновено ще се прилагат по цялата търговска верига.

⁽¹⁾ Становище от 9 март 2022 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ ОВ С 283, 10.8.2018 г., стр. 35.

⁽³⁾ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

- (4) Правната уредба, която позволява прилагането на намалени ставки, следва като цяло да съответства на останалите политики на Съюза, като например предвиденото в Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета (*) и Съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г. относно Европейския зелен пакт. За да се даде възможност на държавите членки да прилагат намалени ставки с цел засилване на устойчивостта на здравните си системи, е целесъобразно да се разшири обхвата на стоките и услугите, за които се счита, че са от първа необходимост за предоставянето на здравни грижи и за компенсирането и преоляването на увреждания. Нещо повече, на държавите членки следва да бъде дадена възможността да допринесат за неутрална по отношение на климата и зелена икономика чрез прилагането на намалени ставки за щадящи за околната среда доставки, като същевременно подготвят постепенното прекратяване на съществуващото преференциално третиране на вредни за околната среда доставки.
- (5) Всички държави членки следва да се ползват с равно третиране, поради което следва да получат едни и същи възможности за прилагане на намалени ставки, които обаче следва да останат изключение от стандартната ставка. Такова равно третиране е постижимо, ако се даде възможност на всички държави членки да прилагат за отговарящите на условията стоки и услуги, в определени граници, максимум две намалени ставки с размер минимум 5 %, една намалена ставка под минималните 5 % и освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси.
- (6) Като се имат предвид необходимостта да се избягва намножаването на намалени ставки поради бюджетни причини, а също и принципът на равно третиране, на държавите членки следва да бъде позволено да прилагат намалени ставки, с размер не по-малък от минималните 5 %, за доставка на стоки или услуги по максимум 24 точки от списъка в приложение III към Директива 2006/112/ЕО. По същите причини държавите членки следва да бъдат свободни да прилагат намалена ставка, която е под минималните 5 %, и освобождаване с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, но единствено за доставката на стоки или услуги, обхванати в не повече от седем точки от списъка в приложение III към Директива 2006/112/ЕО, подбрани от държавите членки измежду доставките на стоки и услуги, за които се счита, че покриват основни нужди, а именно които са свързани с доставката на храни, вода, лекарства, фармацевтични продукти, продукти за здравето и хигиената, превоза на хора и определени културни стоки (книги, вестници и периодични издания), или измежду другите доставки на стоки и услуги от списъка в приложение III към Директива 2006/112/ЕО, за които други държави членки прилагат намалени ставки с размер под минималните 5 % или предоставят освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси, при условие че са спазени приложимите срокове. Целесъобразно е на държавите членки, които вече прилагат такива намалени ставки или предоставят такова освобождаване, да се даде необходимото време, за да се приспособят към посочените ограничения.
- (7) Целесъобразно е слънчевите панели да бъдат включени в тези седем точки в съответствие с екологичните ангажименти на Съюза за декарбонизация и в съответствие с Европейския зелен пакт, както и да бъде предоставена възможност държавите членки да насърчават използването на възобновяеми енергийни източници и посредством намалени ставки на ДДС. С цел да се подкрепи прехода към използването на възобновяеми енергийни източници и да се стимулира енергийната независимост на Съюза е необходимо да се даде възможност на държавите членки да подобрят достъпа на крайните потребители до източници на зелена енергия.
- (8) Прилагането на която и да било от посочените възможности от дадена държава членка следва да бъде разглеждано като мярка, която е неразделна част от логиката на системата на ставките на ДДС и която е приета поради ясно определени социални съображения в полза на крайния потребител или в общ интерес.
- (9) Наред с общите правила за ставките на ДДС понастоящем съществуват редица дерогации, които позволяват на някои държави членки да прилагат по-ниски ставки. Тези по-ниски ставки са оправдани от специфични географски особености или от социални съображения в полза на крайния потребител или в общ интерес. Такива по-ниски ставки биха могли да са относими и за други държави членки. Следователно, в съответствие с принципа на равно третиране, е целесъобразно да се предвиди възможност за всички държави членки да прилагат по-ниски ставки за стоките и услугите, за които в други държави членки се прилагат по-ниски ставки, при еднакви условия. За да бъде спазен таванът от седем точки, държавите членки, които към 1 януари 2021 г. са прилагали по-ниски ставки за доставките на стоки или услуги, обхванати в повече от седем точки в приложение III към Директива 2006/112/ЕО, следва да ограничат прилагането на намалени ставки с размер под минималните 5 % и разрешаването на освобождаване с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, до доставките на стоки или услуги, обхванати в седем точки в приложение III към Директива 2006/112/ЕО, като това следва да бъде направено до 1 януари 2032 г. или до приемането на окончателния режим, според това кое от двете настъпи по-рано. Тези изменения не засягат реда и условията за дерогации по отношение на прилагането на освобождаванията без право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, предвидени в приложение X към Директива 2006/112/ЕО.

(*) Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021—2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 1).

- (10) Освен това редица други дерогации понастоящем позволяват на някои държави членки да прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12 %, за стоки и услуги извън списъка в приложение III към Директива 2006/112/ЕО. Като се има предвид, че равнището на тези намалени ставки е близко до равнището на стандартната ставка, и в съответствие с принципа на равно третиране, е целесъобразно да се предвиди възможност за всички държави членки да прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12 %, за същите стоки и услуги, за които в други държави членки се прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12 %, при еднакви условия.
- (11) Други държави членки следва да могат да прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12 %, върху доставките на стоки и услуги извън списъка в приложение III към Директива 2006/112/ЕО, както и намалени ставки под 5 % и освобождаване с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, за доставките на стоки и услуги, обхванати от която и да било точка от приложение III към Директива 2006/112/ЕО, без точки 1–6 и точка 10в, стига да спазват предвидената в настоящата директива структура на ставките на ДДС и съответните условия, прилагани от държавите членки, в които към 1 януари 2021 г. има намалени ставки или освобождаване с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси. Сред тези други държави членки следва да бъдат включени държавите членки, които понастоящем прилагат намалени ставки и освобождаване с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, и биха искали да прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12 %, върху доставките на стоки и услуги, които не са в списъка в приложение III към Директива 2006/112/ЕО, намалени ставки под 5 % или освобождавания с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, по отношение на други доставки на стоки и услуги, различни от тези, които прилагат понастоящем.
- (12) Държавите членки, които към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки или са предоставяли освобождаване с право на приспадане на ДДС, начисляван върху входящите ресурси, въз основа на дерогации, следва да съобщят на Комитета по ДДС основните разпоредби и условия за дерогациите в националното им право, които са се прилагали към 1 януари 2021 г. и до които другите държави членки ще получат достъп. С цел да се гарантира правна сигурност и да се осигури равен достъп до тези дерогации за всички държави членки, както и въз основа на информацията, представена в поставения срок от съответните държави членки, веднага след като получи информацията Комисията трябва да изготви пълен списък на стоките и услугите, за които се прилагат такива намалени ставки или освобождаване, и да го изпрати до всички държави членки. Спазването от държавите членки на срока за подаване на информацията е от определящо значение, за да могат всички държави членки да получат равен достъп до дерогациите.
- (13) Въз основа на разпространената от Комисията информация държавите членки следва да могат да прилагат намалени ставки и освобождаване с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, по отношение на доставките на стоки и услуги, за които други държави членки прилагат такива ставки и такова освобождаване, при условие че намалените ставки и освобождаването се прилагат при същите условия като в държавите членки, които вече ги прилагат. За да използват тези възможности, държавите членки следва да приемат подробни правила и да изпратят текста на приетите разпоредби на Комитета по ДДС. Въз основа на тази комуникация Комисията следва да представи на Съвета доклад с изчерпателен списък, в който се посочват стоките и услугите, за които държавите членки прилагат намалени ставки и освобождаване с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси.
- (14) Предвид необходимостта от модернизирани и актуализирани на списъка на стоки и услуги, които отговарят на условията за намалени ставки, Директива 2006/112/ЕО следва да бъде изменена, за да се даде възможност за прилагането на намалени ставки за специфични цели, свързани със социалната политика, да се гарантира яснота и да се отчете принципът на неутралност, по-специално като се осигури еднакво третиране, що се отнася до ставките на ДДС, при наемането или лизинга и доставката на някои стоки.
- (15) С цел да се даде възможност на държавите членки да подкрепят прехода към използването на екологосъобразни отоплителни системи и в съответствие с екологичните ангажименти на Съюза за декарбонизация, възможността държавите членки да прилагат намалена ставка за доставката и инсталирането на високоефективни отоплителни системи с ниски емисии, които отговарят на критериите на законодателството в областта на околната среда следва да бъде допълнително включена в приложение III към Директива 2006/112/ЕО.
- (16) Цифровизацията играе ключова роля за създаването на стойност и за стимулирането на конкурентоспособността. Индексът за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото измерва и класира държавите членки по постижения в областта на цифровите технологии въз основа на предварително определени показатели, при което са установени значителни несъответствия в цифровото развитие. С цел да се преодолее лошото покритие на услугите за достъп до интернет и да се насърчи тяхното развитие, държавите членки следва да могат да прилагат намалена ставка за такива услуги. Прилагането на намалена ставка за услуги за достъп до интернет следва да бъде съобразено с целите, заложи в националната политика за цифровизация, и съответно да бъде с ограничен обхват. В съответствие с Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁹⁾ услугите за достъп до интернет осигуряват свързаност, но не обхващат съдържанието, предоставяно чрез интернет.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и цените на дребно за регулирани комуникации в рамките на ЕС и за изменение на Директива 2002/22/ЕО и на Регламент (ЕС) № 531/2012 (ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1).

- (17) Освен това, с оглед на цифровата трансформация на икономиката, държавите членки следва да имат възможността да предвидят същото третиране на дейностите, излъчвани на живо в интернет, включително събития, като на тези, които при физическо провеждане отговарят на условията за намалени ставки.
- (18) С цел да се гарантира начисляването на данъка в държавата членка, където се извършва потреблението, е необходимо всички услуги, които може да бъдат предоставени на потребител по електронен път, да се облагат на мястото, където е потребителят е установен, където има постоянен адрес или обичайно местоживее. Следователно е необходимо да се изменят правилата относно мястото на доставка на услугите, свързани с такива дейности.
- (19) С цел да се осигури правна сигурност, е необходимо да се поясни, че в случая на организации, които се занимават със социално благополучие, при оценката на изискванията за прилагане на намалена ставка следва да се вземат под внимание общата дейност и целите на организацията като цяло, независимо от крайния получател на доставката на стоки или услуги.
- (20) Наред с това Директива 2006/112/ЕО следва да бъде изменена, за да се даде възможност за прилагането на намалени ставки в ограничен брой специфични ситуации по социални съображения, в полза на крайния потребител и в името на цел от общ интерес. Ето защо списъкът на стоки и услуги, които отговарят на условията за намалени ставки в приложение III към Директива 2006/112/ЕО, следва да бъде разширен, за да се включат ограничен брой такива съществуващи дерогации.
- (21) Пандемията от COVID-19 доказва, че е необходимо Директива 2006/112/ЕО да бъде адаптирана, така че правната уредба да стане пригодна за реакция при бъдещи кризи, и съответно да се даде възможност на държавите членки да реагират бързо при извънредни обстоятелства, като пандемии, хуманитарни кризи и природни бедствия. За целта, държавите членки, на които Комисията е разрешила да прилагат освобождаване от ДДС за стоки, внасяни за употреба от пострадали от бедствия, следва да имат възможността да прилагат спрямо отговарящите на изискванията субекти, при същите условия, освобождаване с право на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, по отношение на вътреобщностните придобивания и на националните доставки на посочените стоки и на услугите, свързани с такива стоки, за да могат допустимите субекти да помагат на пострадалите при такива бедствия. Ако условията за освобождаване престанат да бъдат изпълнени, доставката на такива стоки и услуги следва да бъде облагана с ДДС.
- (22) Доколкото основните цели на настоящата директива, а именно актуализирането на списъка на стоки и услуги, които отговарят на условията за намалени ставки, и установяването на рамката, позволяваща да се гарантира равен достъп на държавите членки до прилагането на намалени ставки, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради съществуващите ограничения могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (23) Директива 2006/112/ЕО е изменена с Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета ⁽⁶⁾. Поради различната структура на ставките на ДДС, предвидена в настоящата директива, позоваванията в Директива (ЕС) 2020/285 следва да бъдат изменени.
- (24) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. ⁽⁷⁾ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.
- (25) Поради това директиви 2006/112/ЕО и (ЕС) 2020/285 следва да бъдат съответно изменени,

⁽⁶⁾ Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия (ОВ L 62, 2.3.2020 г., стр. 13).

⁽⁷⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2006/112/ЕО

Директива 2006/112/ЕО се изменя, както следва:

- 1) В член 53 се добавя следния параграф:

„Настоящият член не се прилага към достъпа до събития по първи параграф, когато присъствието е виртуално.“

- 2) В член 54, параграф 1 се добавя следната алинея:

„Когато услугите и спомагателните услуги са свързани с дейности, излъчвани на живо в интернет, или до които по друг начин е предоставен виртуален достъп, мястото на доставка е мястото, където данъчно незадълженото лице е установено, където има постоянен адрес или обичайно местоживееие.“

- (3) В член 59а уводните думи се заменят със следното:

„За да се предотврати двойното данъчно облагане, необлагането или нарушаването на конкуренцията, държавите членки могат, по отношение на услугите, чието място на доставка е уредено в членове 44 и 45, член 54, параграф 1, втора алинея и членове 56, 58 и 59:“

- 4) В член 81 първи параграф се заменя със следното:

„Държавите членки, които към 1 януари 1993 г. не са се възползвали от възможността по член 98 за прилагане на намалена ставка, могат, ако се възползват от възможността по член 89, да предвидят по отношение на доставките на произведения на изкуството, както е посочено в приложение III, точка 26, данъчната основа да е равна на част от сумата, определена в съответствие с членове 73, 74, 76, 78 и 79.“

- 5) Член 94 се изменя, както следва:

- а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Данъчната ставка, приложима към вноса на стоки е тази, приложима за доставката на подобни стоки на територията на държавата членка.“

- б) добавя се следният параграф:

„3. Чрез дерогация от параграф 2 от настоящия член държавите членки, които прилагат стандартна ставка за доставката на произведения на изкуството, колекционерски предмети и антикварни предмети, изброени в приложение IX, части А, Б и В, могат да прилагат намалена ставка, както е предвидено в член 98, параграф 1, първа алинея, за вноса на тези стоки на територията на държавата членка.“

- 6) Член 98 се заменя със следното:

„Член 98

1. Държавите членки могат да прилагат най-много две намалени ставки.

Намалените ставки се определят като процент от данъчната основа, който не е под 5 %, и се прилагат единствено за доставките на стоки и услуги, включени в списъка в приложение III.

Държавите членки могат да прилагат намалените ставки за доставки на стоки или услуги по максимум 24 точки от приложение III.

2. В допълнение към двете намалени ставки, посочени в параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да прилагат намалена ставка, по-ниска от минималните 5 %, и освобождаване с приспадане на платения на предходния етап ДДС за доставки на стоки или услуги по максимум седем точки от приложение III.

Намалената ставка, по-ниска от минималните 5 %, и освобождаването с приспадане на платения на предходния етап ДДС могат да бъдат прилагани единствено за доставки на стоки или услуги по следните точки от приложение III:

- а) точки 1—6 и 10в;

- б) всички останали точки от приложение III, попадащи в приложното поле на възможностите, предвидени в член 105а, параграф 1.

За целите на втора алинея, буква б) от настоящия параграф се счита, че сделките, свързани с жилищно настаняване, посочени в член 105а, параграф 1, втора алинея, попадат в приложното поле на приложение III, точка 10.

Държавите членки, които към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки, по-ниски от минималните 5 %, или са предоставяли освобождаване с приспадане на платения на предходния етап ДДС за доставки на стоки и услуги по повече от седем точки от приложение III, ограничават прилагането на намалените ставки или освобождаванията, за да изпълнят изискванията на първа алинея от настоящия параграф до 1 януари 2032 г. или до приемането на окончателния режим, посочен в член 402, според това кое от двете настъпи по-рано. Държавите членки са свободни да определят за кои доставки на стоки или услуги ще продължат да прилагат намалените ставки или да предоставят посоченото освобождаване.

3. Намалените ставки и освобождаването по параграфи 1 и 2 от настоящия член не се прилагат за услуги, предоставяни по електронен път, с изключение на изброените в точки 6, 7, 8 и 13 от приложение III.

4. При прилагането на намалените ставки и освобождаването, предвидени в настоящата директива, държавите членки може да използват Комбинираната номенклатура или статистическата класификация на продуктите по дейности, или и двете, за да установят точното приложно поле на съответната категория.“

7) Въмква се следният член:

„Член 98а

Намалените ставки и освобождаването, посочени в член 98, параграфи 1 и 2, не се прилагат за доставките на произведения на изкуството, на колекционерски предмети и на антикварни предмети, за които се прилага специалният режим, предвиден в дял XII, глава 4.“

8) Член 99 се заличава

9) Член 100 се заменя със следното:

„Член 100

До 31 декември 2028 г. и след това веднъж на всеки пет години Комисията предава на Съвета доклад за приложното поле на приложение III, заедно с подходящи предложения, ако са необходими.“

10) Член 101 се заличава

11) В дял VIII, глава 2 се въмква следният раздел:

„Раздел 2а

Извънредни обстоятелства

Член 101а

1. Когато Комисията е разрешила на държава членка в съответствие с член 53, първи параграф от Директива 2009/132/ЕО на Съвета (*) да прилага освобождаване за стоки, внасяни за употреба от пострадали от бедствия, държавата членка може да предостави освобождаване с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, при същите условия по отношение на вътреобщностните придобивания и доставките на посочените стоки и на услугите, свързани с такива стоки, включително услугите за даване под наем.

2. Държава членка, която желае да приложи мярката, посочена в параграф 1, уведомява Комитета по ДДС.

3. Когато стоките или услугите, придобити от организациите, които се ползват от освобождаването по параграф 1 от настоящия член, се използват за цели, различни от предвидените в дял VIII, глава 4 от Директива 2009/132/ЕО, използването им се облага с ДДС при условията, приложими към момента, в който условията за освобождаване престанат да бъдат изпълнени.

(*) Директива 2009/132/ЕО на Съвета от 19 октомври 2009 г. за определяне приложното поле на член 143, букви б) и в) от Директива 2006/112/ЕО по отношение на освобождаването от данък добавена стойност при окончателен внос на някои стоки (ОВ L 292, 10.11.2009 г., стр. 5).“

- 12) Членове 102 и 103 се заличават
- 13) Член 104 се заменя със следното:

„Член 104

1. Австрия може да прилага втора стандартна ставка в общините Юнгхолц и Мителберг (Клайнес Валзертал), която е по-ниска от съответната ставка, прилагана в останалата част на Австрия, но не е по-ниска от 15 %.
2. Гърция може да прилага ставки до 30 % по-ниски от съответните ставки, прилагани в континенталната част на страната, в департаментите Лесбос, Хиос, Самос, Додеканезе и Цикладите, както и на островите Тасос, Северни Споради, Самотраки и Скирос.
3. При сделки, извършвани в автономните региони на Азорските острови и Мадейра, и при пряк внос в тези региони Португалия може да прилага ставки, по-ниски от тези, които се прилагат за континенталната ѝ част.
4. Португалия може да прилага една от двете намалени ставки, предвидени в член 98, параграф 1, за таксите за преминаване по мостовете в района на Лисабон.“

- 14) Членове 104а и 105 се заличават
- 15) Въмъкват се следните членове:

„Член 105а

1. Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза са прилагали към 1 януари 2021 г. намалени ставки с размер под минималния размер, предвиден в член 98, параграф 1, или са предоставяли освобождаване с приспадане на ДДС, платен на предходния етап, за доставката на стоки или услуги, включени в точки, различни от точки 1–6 и точка 10в от приложение III, могат съгласно член 98, параграф 2 да продължат да прилагат тези намалени ставки или да предоставят такова освобождаване, без да се засяга параграф 4 от настоящия член.

Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза са прилагали към 1 януари 2021 г. намалени ставки с размер под минималния размер, предвиден в член 98, параграф 1, за сделки, свързани с жилищно настаняване, които не са част от социална политика, могат съгласно член 98, параграф 2 да продължат да прилагат тези намалени ставки.

Държавите членки изпращат на Комитета по ДДС текста на основните разпоредби от националното им право и условията за прилагане на намалените ставки и за предоставяне на освобождаване във връзка с член 98, параграф 2, втора алинея, буква б) до 7 юли 2022 г.

Без да се засяга параграф 4 от настоящия член, намалените ставки с размер под минималния размер, предвиден в член 98, параграф 1, или освобождаването с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, могат да бъдат прилагани от други държави членки в съответствие с член 98, параграф 2, първа алинея за същите доставки на стоки или услуги като посочените в първа и втора алинея от настоящия параграф, и при същите условия като приложимите към 1 януари 2021 г. в държавите членки, посочени в първа и втора алинея от настоящия параграф.

2. Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза са прилагали към 1 януари 2021 г. намалени ставки с размер под 12 %, включително намалени ставки с размер под минималния размер, предвиден в член 98, параграф 1, или са предоставяли освобождаване с приспадане на ДДС, платен на предходния етап, за доставките на стоки или услуги, различни от включените в списъка в приложение III, могат съгласно член 98, параграфи 1 и 2 да продължат да прилагат тези намалени ставки или да предоставят такова освобождаване до 1 януари 2032 г. или докато бъде приет окончателният режим, посочен в член 402, според това кое от двете настъпи по-рано, без да се засяга параграф 4 от настоящия член.
3. Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза са прилагали към 1 януари 2021 г. намалени ставки, не по-ниски от 12 %, за доставките на стоки или услуги, различни от включените в списъка в приложение III, могат съгласно член 98, параграф 1, първа алинея да продължат да прилагат тези намалени ставки, без да се засяга параграф 4 от настоящия член.

Държавите членки изпращат на Комитета по ДДС текста на основните разпоредби от националното им право и условията за прилагане на намалените ставки, посочени в първа алинея от настоящия параграф, до 7 юли 2022 г.

Без да се засяга параграф 4 от настоящия член, намалените ставки, не по-ниски от 12 %, могат да бъдат прилагани от други държави членки в съответствие с член 98, параграф 1, първа алинея за доставките на същите стоки или услуги като тези, посочени в първа алинея от настоящия параграф и при същите условия като приложимите към 1 януари 2021 г. в държавите членки, посочени в първата алинея от настоящия параграф.

4. Чрез дерогация от параграфи 1, 2 и 3 намалените ставки или освобождаването с приспадане на ДДС, платен на предходния етап, за изкопаеми горива, за други стоки с подобно въздействие върху емисиите на парникови газове, като торф, и за дървесина, използвана като дърва за огрев, спират да се прилагат най-късно до 1 януари 2030 г. Намалените ставки или освобождаването с приспадане на ДДС, платен на предходния етап, за химически пестициди и химически торове, спират да се прилагат най-късно до 1 януари 2032 г.

5. Държавите членки, които съгласно параграф 1, четвърта алинея или параграф 3, трета алинея от настоящия член, или съгласно член 105б желаят да прилагат намалените ставки, не по-ниски от 12 %, или намалените ставки с размер под минималния размер, предвиден в член 98, параграф 1, или да предоставят освобождаване с приспадане на ДДС, платен на предходния етап, приемат до 7 октомври 2023 г. подробни правила за използването на тези възможности. Те изпращат на Комитета по ДДС текста на основните разпоредби от националното право, които са приели.

6. До 1 юли 2025 г. въз основа на предоставената от държавите членки информация Комисията представя на Съвета доклад с изчерпателен списък на стоките и услугите, посочени в параграфи 1 и 3 от настоящия член, както и в член 105б, за които държавите членки прилагат намалени ставки, включително намалените ставки с размер под минималния размер, предвиден в член 98, параграф 1, или предоставят освобождаване с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап.

Член 105б

Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза са прилагали към 1 януари 2021 г. намалени ставки, не по-ниски от минималните 5 %, за сделки, свързани с жилищно настаняване, които не са част от социална политика, могат съгласно член 98, параграф 1, първа алинея да продължат да прилагат тези намалени ставки. В такъв случай от 1 януари 2042 г. намалените ставки, приложими за такива сделки, са не по-ниски от 12 %.

Държавите членки изпращат на Комитета по ДДС текста на основните разпоредби от националното им право и условията за прилагане на намалените ставки, посочени в първи параграф, до 7 юли 2022 г.

Намалена ставка, не по-ниска от 12 %, може да бъде прилагана от други държави членки в съответствие с член 98, параграф 1, първа алинея за сделките, посочени в първия параграф от настоящия член, при същите условия като приложимите към 1 януари 2021 г. в държавите членки, посочени в първия параграф от настоящия член.

За целите на член 98, параграф 1, трета алинея се счита, че сделките, посочени в настоящия член, попадат в приложното поле на приложение III, точка 10.“

16) В дял VIII се заличава глава 4

17) Заличават се членове 123, 125, 128 и 129

18) В член 221 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Държавите членки могат да освободят данъчно задължените лица от установеното в член 220, параграф 1 или в член 220а задължение за издаване на фактура за доставки на стоки или услуги, които те са извършили на тяхна територия и които са освободени, със или без възможност за приспадане на ДДС, платен на предходния етап, съгласно член 98, параграф 2, членове 105а и 132, член 135, параграф 1, букви з) – л), членове 136, 371, 375, 376 и 377, член 378, параграф 2, член 379, параграф 2 и членове 380—390в.“

19) В член 288, първи параграф точка 2 се заменя със следното:

„2. стойността на освободените от данък сделки с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, по силата на член 98, параграф 2 или на член 105а;“

20) В член 316 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Ако не е приложена намалена ставка за съответните произведения на изкуството, колекционерски предмети и антикварни предмети, доставени на или внесени от данъчнозадължен дилър, държавите членки дават на данъчнозадължените дилъри правото на избор дали да прилагат режима за облагане на маржа на печалбата по отношение на следните сделки:

- а) доставката на произведения на изкуството, колекционерски предмети или антикварни предмети, които самият данъчнозадължен дилър е внесъл;
- б) произведения на изкуството, доставени на данъчнозадължения дилър от създателите им или от техните правоприменици;
- в) произведения на изкуството, доставени на данъчнозадължения дилър от данъчнозадължено лице, което не е данъчнозадължен дилър.“

21) В член 387 се заличава буква в)

22) В приложение III заглавието се заменя със следното:

„Списък на доставките на стоки и услуги, за които могат да бъдат приложени намалените ставки и освобождаването с приспадане на ДДС, посочени в член 98“

23) Приложение III се изменя в съответствие с приложението към настоящата директива.

Член 2

Изменения на Директива (ЕС) 2020/285

В член 1 от Директива (ЕС) 2020/285 точка 15 се заменя със следното:

„15) Член 288 се заменя със следното:

„Член 288

1. Годишният оборот, който служи за референтен при прилагане на освобождаването, предвидено в член 284, се състои от следните суми без ДДС:

- а) стойността на доставките на стоки и услуги, доколкото те биха били облагани, ако бяха извършени от неосвободено данъчнозадължено лице;
- б) стойността на освободените от данък сделки с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, по силата на член 98, параграф 2 или член 105а;
- в) стойността на освободените от данък сделки съгласно членове 146—149 и членове 151, 152 и 153;
- г) стойността на освободените от данък сделки по силата на член 138, когато се прилага предвиденото в този член освобождаване;
- д) стойността на сделките с недвижими имоти, финансовите сделки по член 135, параграф 1, букви б) — ж) и застрахователните и презастрахователните услуги, освен ако тези сделки са спомагателни сделки.

2. Разпореждането с материални или нематериални дълготрайни активи на данъчнозадължено лице не се взема предвид за целите на изчисляването на оборота, посочен в параграф 1.“;

Член 3

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от 31 декември 2024 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 1, точки 1, 2, 5, 7, 12 — по отношение на заличаването на член 103 от Директива 2006/112/ЕО, и 20 и с член 2.

Те прилагат тези разпоредби от 1 януари 2025 г.

Държавите членки могат да прилагат законовите, подзаконовите и административните разпоредби във връзка с точки 7 и 13 относно достъпа до излъчването на живо в интернет на събития или посещения, обхванати от тези точки, и точка 26 от приложение III към Директива 2006/112/ЕО, изброени в приложението към настоящата директива, от 1 януари 2025 г.

2. Държавите членки съобщават незабавно на Комисията текста на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Когато държавите членки приемат разпоредбите, посочени в параграфи 1 и 2, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Член 4

Преразглеждане

След оценка на възможността за ориентирани към бъдещето решения, които да са приспособени към цифровата ера и да отговарят на целта за система на ДДС на принципа на местоназначението, Комисията при целесъобразност представя законодателно предложение за изменение на съответните разпоредби на настоящата директива по отношение на режима за облагане на маржа на печалбата, установен в дял XII, глава 4 от Директива 2006/112/ЕО.

Член 5

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 6

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Люксембург на 5 април 2022 година.

За Съвета
Председател
B. LE MAIRE

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложение III към Директива 2006/112/ЕО се изменя, както следва:

1) Точки 3—8 се заменят със следното:

- „3) фармацевтични продукти, използвани за медицински и ветеринарни цели, включително продукти, използвани за противозачатъчни и дамски санитарни цели, както и абсорбиращи продукти за лична хигиена;
- 4) медицинско оборудване, апарати, устройства, предмети, помощни и защитни средства, включително маски за здравна защита, предназначени обичайно за използване в областта на здравните грижи или от хората с увреждания, стоки от първа необходимост за компенсиране и преодоляване на увреждания, както и адаптирането, ремонтът, отдаването под наем и на лизинг на такива стоки;
- 5) превоз на пътници и транспорт на придружаващите ги стоки, като багаж, велосипеди, включително електрически велосипеди, моторни или други превозни средства, или доставка на услуги, свързани с превоза на пътници;
- 6) доставка, включително заемане от библиотеки, на книги, вестници и периодични издания, на физически носители или извършвана по електронен път или и двете (включително брошури, листовки и подобни печатни материали, детски книги с илюстрации, за рисуване или оцветяване, печатни или ръкописни нотни издания, карти, хидрографски или подобни диаграми), различни от публикации, които са изцяло или основно предназначени за реклама, и различни от публикации, които са изцяло или основно съставени от видео съдържание или аудио музикално съдържание; изготвяне на публикации от организации с нестопанска цел и услугите, свързани с това изготвяне;
- 7) входни билети за шоуспектакли, театри, циркове, панаири, паркове за забавления, концерти, музеи, зоологически градини, кина, изложби и други подобни културни мероприятия и съоръжения или достъп до излъчването на живо в интернет на такива събития или посещения, или и двете;
- 8) приемане на радио и телевизионни предавателни услуги и разпространение в интернет на такива програми, предлагано от доставчик на медийни услуги; услуги за достъп до интернет, предоставяни като част от политиката за цифровизация, определена от държавите членки;“

2) Точки 10 и 10а се заменят със следното:

„10) предоставяне и строителство на жилища в рамките на социална политика съгласно определението, дадено от държавите членки; обновяване и изменяне, включително разрушаване и реконструкция, както и ремонт на жилищни сгради и частни домове; отдаване под наем на недвижимо имущество за жилищни цели;

10а) строителство и обновяване на обществени и други сгради, използвани за дейности от обществен интерес;“

3) Въмква се следната точка:

„10в) доставка и инсталация на слънчеви панели върху или в близост до частни домове, жилищни сгради, обществени и други сгради, използвани за дейности от обществен интерес;“

4) Точка 11 се заменя със следното:

„11) доставка на стоки и услуги от вид, който нормално е предназначен за използване в земеделското производство, но с изключение на капиталови стоки като машини или сгради; и, до 1 януари 2032 г., доставка на химически пестициди и химически торове;“

5) Въмква се следната точка:

„11а) живи коне и доставката на услуги, свързани с тях;“

6) Точка 13 се заменя със следното:

„13) вход за спортни събития или достъп до излъчването на живо в интернет на такива събития, или и двете; използване на спортни съоръжения и предлагането на уроци по спорт или физически упражнения, включително при излъчване на живо в интернет;“

7) Точка 14 се заличава

8) Точка 15 се заменя със следното:

„15) доставка на стоки и услуги от организации, ангажирани с работа по социални грижи или социално осигуряване, съгласно определението, дадено от държавите членки, и признати от държавите членки като предназначени за социални грижи, доколкото тези сделки не са освободени съгласно членове 132, 135 и 136;“

- 9) Точки 18 и 19 се заменят със следното:
- „18) доставка на услуги, предоставяни във връзка с осигуряване на канализация, почистване на улиците, събиране на боклука и обработка или преработване на отпадъци, различни от доставката на подобни услуги от органи, посочени в член 13;
  - 19) доставка на услуги по поправка на домакински електроуреди, обувки и кожени стоки, облекло и спално бельо за домакинства (включително поправка и изменение);“
- 10) Точка 21 се заменя със следното:
- „21) фризьорство;“
- 11) Добавят се следните точки:
- „22) доставки на електроенергия, централно отопление и централно охлаждане и на биогаз, произведен от суровини, включени в списъка в част А от приложение IX към Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета (*); доставка и инсталиране на високоефективни отоплителни системи с ниски емисии, които отговарят на стойностите за сравнение за емисиите, установени в приложение V към Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията (**), и в приложение V към Регламент (ЕС) 2015/1185 на Комисията (***), и притежават енергиен етикет на ЕС като свидетелство за спазване на критерия, посочен в член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета (****); а до 1 януари 2030 г. природен газ и дървесина, използвана като дърва за огрев;
  - 23) живи растения и други цветарски продукти, включително луковици, памук, корени и други подобни, рязан цвят и декоративна зеленина;
  - 24) детски дрехи и детски обувки; доставки на детски седалки за автомобил;
  - 25) доставки на велосипеди, включително на електрически велосипеди; услуги по отдаване под наем и ремонт на такива велосипеди;
  - 26) доставки на произведения на изкуството, на колекционерски предмети и на антикварни предмети, изброени в приложение IX, части А, Б и В;
  - 27) правни услуги, предоставяни на физически лица по силата на трудов договор и на безработни лица по трудови съдебни производства, и правни услуги, предоставяни по схемата за правна помощ, съгласно определението, дадено от държавите членки;
  - 28) инструменти и друго оборудване от вид, който обичайно е предназначен за използване при услуги по спасяване или по предоставяне на първа помощ, когато се доставят на обществени органи или организации с нестопанска цел, занимаващи се с гражданска или общностна защита;
  - 29) доставки на услуги, свързани с експлоатацията на плаващи фарове, маяци или други навигационни помощни средства и на животоспасяващи услуги, включително организирането и поддържането на службата за спасителни кораби.
-
- (*) Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (преработен текст) (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).
- (**) Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията от 28 април 2015 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на котли на твърдо гориво (ОВ L 193, 21.7.2015 г., стр. 100).
- (***) Регламент (ЕС) 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 г. за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво (ОВ L 193, 21.7.2015 г., стр. 1).
- (****) Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетирание и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1).“